

toelichting werd gehouden door Marc Van Tente.

'In mijn hart cirkelen alle gedachten om U.'

De uitdrukking kan symbool staan voor heel de geschiedenis van de mensheid die geconfronteerd wordt met dood en leven, met pijn en vreugde, met macht en bevrijding. Wat is de zin van het leven? Van de dood? Van ziekte, tegenslag, onrecht en oorlog? Sinds de prehistorie al hebben mensen gezocht naar antwoorden op die levensvragen. Doorheen honderdduizenden jaren is hierbij een vaag aanvoelen gegroeid omtrent een 'andere' wereld die met de onze te maken heeft. Die ons overstijgt en ongrijpbaar lijkt. Die ons ook in het oog houdt, ons belaagt, wat bedreigend kan overkomen. Sommige mensen hadden een grotere gevoeligheid voor die mysterieuze aanwezigheid. Zieners, wijzen, mystici. Met beelden en verhalen probeerden ze iets van hun ervaringen te verwoorden. Het bleef bij een gestamel dat nooit echt bevredigde. *'Als ik mij naar het oosten keer... of naar het westen... of naar omhoog... of naar beneden...'* Maar nooit voorhanden. Geesten, goden, de God van Isaël, de Triniteit, de 99 mooiste namen van Allah, een goddelijk principe, het nirwana, de Grote Geest – of helemaal geen beeld voor een mysterie dat toch onbereikbaar is, zoals bij de Boeddha.

Marcel Braekers spreekt over Eckhart, als *'de mysticus van het niet-wetende weten'*. Die ons uitnodigt om te blijven zoeken naar wat Raimon Panikkar de dieptedimensie van het leven, *'la temp-itermité'*, noemt. Een zoeken dat nooit op een echt 'weten' zal uitlopen, maar dat wel ons leven zin en richting kan geven. Dat hebben alle religie willen doen, met vallen en opstaan. Mensen helpen om zich in het leven, in de kosmos te oriënteren. Hun 'goede boodschap' is soms toegedekt door bepaalde interpretaties te willen opdringen. Door structuren van denken en organisatie die ze tot 'systemen' verminkten. Tot onverdraagzaamheid en geweld. Maar er gebeurde ook zoveel goeds. Door angst en haat te doorbreken naar geweldloosheid, mededogen en liefde

toe. Vanuit een groot vertrouwen op de diepere goedheid en waardigheid van de mens, van onszelf, van anderen. Naar het voorbeeld van Gandhi, Nelson Mandela, en vandaag de 'jihad van liefde' van Mohamed Al Bachiri en de honderdduizenden jonge mensen in hun protestmars tegen het wapengeweld.

Vandaag wijst alles erop dat we een grondig nieuwe tijd ingaan. Een tijd waarin we geconfronteerd worden met een overrompelende vloed van wetenschappelijke gegevens en technologische mogelijkheden. Hans Küng spreekt van een nieuw 'paradigma', een nieuw totaalbeeld van de werkelijkheid. Dat zo nieuw is dat het alle bestaande religies en levensbeschouwingen bevraagt of zal bevragen. Hun beelden, symbolen en mythische verhalen komen alle uit een periode van de mensengeschiedenis die definitief voorbij lijkt te zijn. Alle religies staan voor de uitdaging om hun diepere intuïties fundamenteel te herdenken en te herformuleren. In nieuwe beelden en verhalen, die voor mensen vandaag en morgen meer geloofwaardig zijn. En die ons over de grenzen van de bestaande tradities met elkaar verbinden.

We zullen er, als mensheid, moeten aan wennen om afstand te doen van elk verlangen om definitieve antwoorden, om dé Waarheid te ontdekken. De wetenschappen en de menselijke ervaring leren ons dat léven en nadenken over het leven een eeuwig zoeken zal blijven. Ook in verband met diepreligieuze ervaringen die ons met de vroegere zieners en mystici verbinden. Geen eenzijdige breuk met het verleden dus. Maar een zoeken dat de waardevolle intuïties van vroeger verbindt met de nieuwe tijd. Niet alleen studie en onderzoek zullen ons hierbij helpen. Even wezenlijk is het ons te blijven openstellen voor een meer contemplatieve 'aandacht'. Voor de mystieke dimensie van het bestaan. De 'dieptedimensie', naar het woord van Panikkar. Dus voor een 'biddende' levenshouding, een levenshouding die openstaat voor het Mysterie. En waarbij we onze ervaringen met elkaar delen. Want zonder een of andere vorm van gemeenschap is geen leven, geen zoeken, geen vertrouwen en overgave mogelijk. We hebben elkaar nodig. Daarom ook zijn we hier samengekomen: om ieders zoeken en dat van ons samen, te delen en te vieren. In dankbaarheid en vreugde. *'Gij zijt mijn hart, mijn geweten, mijn gedachte, mijn geest. Gij zijt het ritme van mijn ademhaling. Gij zijt het licht van mijn hart.'*